

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ร้อยตำรวจเอกโสรัตน์ กลับวิลลา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2541

ISBN 974 - 639 - 994 - 2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

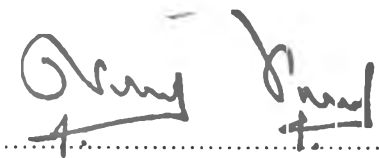
FACTORS RELATED TO HIGH RISK DRUGS
ADDICTION OF SECONDARY SCHOOL LEVEL

Police Captain Sorut Glubwila

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Sociology
Department of Sociology and Anthropology
Graduate School
Chulalongkorn University
Academic Year 1998
ISBN 974 – 639 – 994 – 2

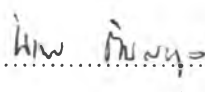
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โดย ร้อยตำรวจเอกโสรัตน์ กลับลีลา
ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิเทศ ดินณะกุล

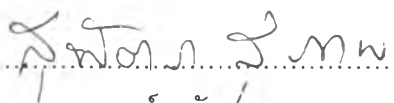
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. งามพิศ สัตย์สงวน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิเทศ ดินณะกุล)

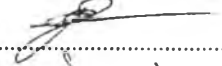

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุตตรา สุภาพ)

โสรัตน์ กลั้ววิลา, ร.ต.อ. : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการ
ติดยาเสพติดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
(FACTORS RELATED TO HIGH RISH DRUGS ADDICTION OF
SECONDARY SCHOOL LEVEL)
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. นิเทศ ดินณะกุล, 142 หน้า.
ISBN 974 - 639 - 994 - 2

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการ
ติดยาเสพติดของนักเรียน และศึกษาระดับของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการติด
ยาเสพติดของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา จำนวน
150 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็น
แบบสอบถาม ใช้ประเมินตัวแปร 7 ตัว ได้แก่ ความรู้สึกผูกพันต่อบิดามารดา ความรู้สึกผูก
พันต่อโรงเรียน การคบเพื่อนที่ติดยาเสพติด การยับยั้งภายใน ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่
สังคมยอมรับ การได้รับการเสริมแรง ความเข้าใจในการป้องกันตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS / PC+ คำนวณค่าร้อยละ ค่าไคสแควร์ และค่าแกมมา

ผลการศึกษาพบว่า สมมติฐานทุกข้อเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา.....
สาขาวิชา สังคมวิทยา.....
ปีการศึกษา 2541.....

ลายมือชื่อนิติต ร.ต.อ.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา H.S. Nitsuda.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3972311724 : MAJOR sociology

KEY WORD:

RELATED / HIGH RISH / DRUGS / ADDICTION / SECONDARY SCHOOL LEVEL
SORUT GLUBWILA, POL. CAPT. : FACTORS RELATED TO HIGH RISH DRUGS
ADDICTION OF SECONDARY SCHOOL LEVEL. THESIS ADVISSOR :
ASSIST. PROF. NITHET TINNAKUL, Ph.D. 142 pp. ISBN 974 – 639 – 994 – 2

The purpose of this research was to studies factors related to high rish drugs addiction of secondary school level. The sample of 150 students were selected from Community Development School by simple random sampling. The questionnaires were used for collecting data. By using 7 major variables were as follows : the attachment to parents, the attachment to school, the attachment to peer, inner containment, involvement in social approved activities and protecting yourself. Data were analyed by using program spss, percentage, chi – square and gamma.

The results of the finding were in accordance with the hypothesis.

ภาควิชา.....สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา.....

สาขาวิชา.....สังคมวิทยา.....

ปีการศึกษา.....2541.....

ลายมือชื่อนิสิต.....ว.ต.อ. .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..........

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความช่วยเหลือและการให้กำลังใจ จากบุคคลหลายท่าน จึงใคร่ขอกล่าวนามไว้เป็นเกียรติ ณ ที่นี้
รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ อดีตหัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ได้ให้โอกาสแก่ลูกศิษย์ในการเข้ามาเรียนในสถาบันนี้ อีกทั้งยังให้คำปรึกษา คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษาวิจัยในการเขียนวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

รองศาสตราจารย์ ดร. งามพิศ สัตย์สงวน หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาและอดีตผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยสังคมศาสตร์และมานุษยศาสตร์ ฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการเขียนวิทยานิพนธ์ อีกทั้งยังให้โอกาส สละเวลาอย่างมาก และหวังดีต่อลูกศิษย์ทุกคนเสมอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิเทศ ดินณะกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการเขียนวิทยานิพนธ์อย่างมาก และเป็นกำลังใจให้ศิษย์ทุกคนจนสามารถสำเร็จการศึกษาด้วยดี

คณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสาทวิชาความรู้อันมีค่าแก่ผู้วิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ผู้ช่วยทำโปรแกรมการคำนวณค่าทางสถิติ และผู้ที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนต่างๆ

คำให้กำลังใจ คำปลอบโยน คำปรึกษา และความช่วยเหลือต่างๆ จาก อาจารย์ ขวลิต หมั่นหาผล ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา อาจารย์ สุมาลี เจริญสุข ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา และอาจารย์ ประมวล ฝ่อฝั่น ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีความพยายามและมีความอดทนในการวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลงได้ด้วยดี และ ขอขอบคุณ นางสาว ธนธิดา ดิษยบุตร นางสาวยุวดี คุ่มเปลี่ยน ที่คอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา รวมไปถึงพี่ๆ น้องๆ ทุกคน ในรุ่น C9 ซึ่งไม่อาจเอ่ยนามได้ทั้งหมด และขอขอบคุณภรรยา คือ คุณ พัชรินทร์ กลับวิลลา และลูกๆ ที่คอยเป็นทั้งกำลังใจและเป็นทั้งเพื่อนในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ และขอขอบคุณผู้ที่เอ่ยนามข้างต้นทั้งหมด ที่มีส่วนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ร้อยตำรวจเอกโกสัรตน์ กลับวิลลา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 แนวความคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	7
- ทฤษฎีการควบคุม.....	8
- ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง.....	15
- ทฤษฎีการเสริมแรงที่แตกต่าง.....	18
- ทฤษฎีไร่ระเบียบ.....	20
- แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับยาเสพติด.....	23
- แนวคิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน.....	36
- ผลงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	40
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	45
สมมติฐานการวิจัย.....	46
นิยามศัพท์.....	47
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	49
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
- วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
- การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	57
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	58
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อ การติดยาเสพติดของนักเรียน.....	67
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด ของนักเรียน.....	83
- การทดสอบสมมติฐานหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดกับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด ของนักเรียน.....	97
- ผลการสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา.....	107
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	116
รายการอ้างอิง.....	122
ภาคผนวก.....	126
ประวัติผู้เขียน.....	142

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามเพศ.....	58
ตารางที่ 2	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามอายุ.....	58
ตารางที่ 3	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามจำนวนบุตร.....	59
ตารางที่ 4	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามที่อยู่อาศัย.....	59
ตารางที่ 5	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามผู้ส่งเสียเลี้ยงดู.....	60
ตารางที่ 6	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	60
ตารางที่ 7	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามผลการเรียน.....	61
ตารางที่ 8	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามคะแนนเฉลี่ย.....	61
ตารางที่ 9	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพสมรส ของบิดา มารดา.....	62
ตารางที่ 10	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของบิดา.....	62
ตารางที่ 11	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของมารดา.....	63
ตารางที่ 12	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของญาติที่ อาศัยอยู่.....	64
ตารางที่ 13	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพทางการเงิน ในครอบครัว.....	65
ตารางที่ 14	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามจำนวนเพื่อนสนิท.....	65
ตารางที่ 15	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามที่อยู่อาศัย ของเพื่อนสนิท.....	66
ตารางที่ 16	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามจำนวนเพื่อนสนิท ที่ใช้สารเสพติด.....	66
ตารางที่ 17	แสดงจำนวนและร้อยละด้านความรู้สึกผูกพันต่อบิดามารดา.....	67
ตารางที่ 18	แสดงจำนวนและร้อยละด้านความรู้สึกผูกพันต่อโรงเรียน.....	71
ตารางที่ 19	แสดงจำนวนและร้อยละด้านการคบเพื่อนที่ติดยาเสพติด.....	76
ตารางที่ 20	แสดงจำนวนและร้อยละด้านการได้รับการยับยั้งภายใน.....	80
ตารางที่ 21	แสดงจำนวนและร้อยละด้านการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สังคมยอมรับ.....	84
ตารางที่ 22	แสดงจำนวนและร้อยละด้านการได้รับการเสริมแรง.....	87
ตารางที่ 23	แสดงจำนวนและร้อยละด้านความเข้าใจในการป้องกันตนเอง.....	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด ของนักเรียน.....	92
ตารางที่ 25 แสดงการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกผูกพันกับบิดามารดา กับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดของนักเรียน.....	97
ตารางที่ 26 แสดงการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกผูกพันกับโรงเรียน กับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดของนักเรียน.....	98
ตารางที่ 27 แสดงการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการยับยั้งภายใน กับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดของนักเรียน.....	100
ตารางที่ 28 แสดงการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการเกี่ยวข้องกับกิจกรรม ที่สังคมยอมรับ กับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดของนักเรียน.....	101
ตารางที่ 29 แสดงการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการเสริมแรง กับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดของนักเรียน.....	102
ตารางที่ 30 แสดงการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการป้องกันตนเอง กับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดของนักเรียน.....	103
ตารางที่ 31 สรุปปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด ของนักเรียน โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ.....	105